

Erdőszentgyörgyön folytatódik a városfejlesztés

A „régii líceum” minden szárnya megújul, energiatakarékos és tűzbiztos lesz

Fotó: Gligor Róbert László

Az utóbbi években több nagyobb beruházás is megvalósult Erdőszentgyörgyön az oktatás, egészségügy, közlekedési infrastruktúra terén, ezért méltán lehet elégedett a város polgármestere a tavalyi eredményekkel. A siker mutatója a mintegy 72 millió lej, amelyet a beruházásokra szereztek az utóbbi időszakban, Csibi Attila Zoltán előző polgármester mandátuma idején. A tavalyi helyhatósági választások után Szász Levente Lo-

ránd korábbi alpolgármester lépett helyébe, és felvállalta az elkezdett munkálatok folytatását, befejezését, új beruházások elindítását.

Gligor Róbert László

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Ingyenes lesz a telekkönyvi kivonat a tulajdonosok számára

Az állam van a polgárért, nem pedig fordítva! A közszolgáltatásnak pontosan azt kell jelentenie, amit a szó kifejez.

2.

Ne hagyjátok a templomot!

„Molnár Dénes volt és maradt számomra az élni akarás, a végzetes kór, a rák legyőzése ellen folytatott egyenlőtlen küzdelem örök szimbóluma.”

3.

Rongálások marosvásárhelyi iskolákban

Súlyos rongálások történtek az utóbbi időben egyes marosvásárhelyi iskolákban, így a helyi rendőrség bevonásával fog fellépni a polgármesteri hivatal a tanintézetekben rongáló diákok ellen.

7.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

ALULNÉZET

Horváth Szekeres István karikatúrája

naptár
FEBRUÁR
15
SZOMBAT
Ma KOLOS, GEORGINA,
holnap JULIANNA, hétfőn DONÁT napja
Az év 46. napja,
hátravan 319 nap

naptár

Isten éltesse!

JULIANNA: a Juliánusz férfinév női párja.
DONÁT: a latin Donatus név rövidülése. Jelentése: (az Úrtól) ajándékozott. Női párja: Donáta.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2025. február 14.

1 €	4,9771 lej
1 \$	4,7550 lej
100 Ft	1,2382 lej
1 g arany	448,7474 lej

IDŐJÁRÁS
Változékony idő
Hőmérséklet:
max.: 3 °C
min.: -1 °C

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728/082-259.

Cseke Attila: Ingyenes lesz a telekkönyvi kivonat a tulajdonosok számára

„Az állam van a polgárért, nem pedig fordítva! A közszolgáltatásnak pontosan azt kell jelentenie, amit a szó kifejez: egy szolgáltatást, amelynek nem a profittermelés a célja” – mondta Cseke Attila RMDSZ-es fejlesztési, közigazgatási és közmunkálatokért felelős miniszter bukaresti sajtótájékoztatóján, ahol bejelentette a közszolgáltatási díj eltörlését.

A telekkönyvi kivonatok kikéréséért a telek- és ingatlan-tulajdonosok ezentúl nem fizetnek díjat. Az intézkedés legkésőbb április 10-én lép érvénybe, a virtuálisan igényelt kivonatok pedig nyártól lesznek ingyenesek. A miniszter hozzátette, hogy eltörlik a telekélési díjat is. 2024-ben a kataszteri hivatal – a fejlesztési minisztérium alárendeltségében működő közintézmény – 3,5 millió telekkönyvi kivonatot állított ki, és 60 millió lejt szedett be a szolgáltatásért.

„Jelenleg, amikor egy telekkönyvi kivonatot vagy egy igazoló okiratot kérünk ki a kataszteri hivaltól, fizetnünk kell érte. Pedig ezt a szolgáltatást az állam egy intézménye nyújtja, amelyet közpénzből tartunk fenn, és az alkalmazottakat is közpénzből fizetjük. Ma 20-25 lejt kell fizetni egy telekkönyvi kivonattal – ezt a díjat most eltörljük. Ez a közszolgáltatás ingyenes lesz a telek- és ingatlan-tulajdonosok számára. Több tiszteletet az adófizető állampolgárnak!” – jelentette ki Cseke Attila.

A miniszter hozzátette: a szolgáltatásért továbbra is fizetniük kell az ingatlanberuházóknak, akik egyszerre több tucat kivonatot igényelnek, valamint azoknak a személyeknek, akik más tulajdonáról kérnek telekkönyvi kivonatot. (RMDSZ-közlemény)

Koldusbecsület

Nagy Székely Ildikó

A kerek arcú szekeres fiú minden délelőtt átfésülte a lakótelepet. Persze nem az egészséget, csak három-négy utcát, konténerig. A maga után húzott fajárműre mindent felpakolt, amit talált: kidozott ruhát, cipőt, letört széklábat, üres műanyag palackokat. Ha meglátott, reménykedő mosollyal köszönt. Talán egyetlenegyszer kért tőlem ötven banit, többet soha, csak barátságosan üdvözölt.

Azután az első alkalom után, ha volt nálam aprópénz, rendszerint adtam neki, ha meg nem, kérés nélkül is tudtára adtam, hogy éppen nincs. Teljesen megszokottá vált közöttünk ez a furcsa, félszavas kommunikáció,

mint két régi cimborá közt, akik mögött közös történésekkel teli múlt húzódik.

Néha egy idős, sovány asszony társaságában vonult végig az ismert utcákon. Talán az anyja, talán a nagymama vagy egyéb rokona lehetett, nem tudtam eldönteni, hiszen a társadalomnak ennél a – sokától lenézett – szeléténél ez sosem egyértelmű.

Akárhányszor találkoztunk, sohasem próbáltam beszélgetést kezdeményezni vele, ő azonban egyszer, amikor ünnepről maradt, még kicsit sem száraz kalácsot és némi kenyert vittem le neki, kérdegetni kezdett. Azt tudakolta: a közelben lakom-e és egyedül? Az első kérdést figyelmen kívül hagytam, a másodikra határozott „nem” volt a válaszom. Azóta sem jöttem rá, pontosan mi

Erdőszentgyörgyön folytatódik a városfejlesztés

(Folytatás az 1. oldalról)

Az oktatás területén a Dózsa György úti (volt 3. számú) iskola kibővítése és korszerűsítése jelentette a legnagyobb megvalósítást, a felújított régi szárny és az újonnan épült rész számára is pályázat útján szereztek be új bútort, a különböző szaklaboratóriumok felszereléseit, digitális eszközöket, okostáblákat úgyszintén. A 6 millió lejes beruházást egy másik követte: teljesen új óvoda épült a Kis-Küküllő mellett, remélik, hogy az idén ősszel elkezdhetik az oktatást. Hat tanterem, konyha, ebédlő, iroda, mosdók állnak majd az óvodások és a pedagógusok rendelkezésére, az udvaron pedig egy kis játszótér is kialakítanak.

Az országos helyreállítási program (PNRR) keretében az önkormányzat megnyert egy pályázatot, amelynek köszönhetően megnövelik a „régis iskolaegyüttes energiahatékonyságát. Kicsérlik a nyílászárókat, szigetelik az épületet, korszerűsítik a fűtésrendszert, a legújabb szárnyat az új tűzvédelmi követelményeknek megfelelően alakítják át.

Tavaly átadták a korszerűen felújított, felszerelt járóbeteg-rendelőt, korábban kibővítették a részleget, beépítették a tetőteret is, különböző orvosi eszközöket vásároltak, többek között egy olyan nagy teljesítményű röntgengépet, amelyből kevés van az országban. Mindezek részei a városi kórház korszerűsítési folyamatának. Tavaly elkezdődtek a munkálatok az úgynevezett alsó belgyógyászati részlegen is. Egy energiahatékonyság-növelő projekt keretében kicsérlik a

Haladnak a tanuszoda építésével, idén szeretnék befejezni

Fotók: Gligor Róbert László

tetőzetet, a nyílászárókat, az épület külső szigetelést kap, megoldják az esővíz-elvezetést és a csatornázást. A beruházásra eddig nem volt lehetőség, mert az épület nem volt az önkormányzaté, csak 2022-ben tudták megvásárolni, majd meg kellett keresni a megfelelő finanszírozási forrást. Az 1,5 millió lej értékű beruházás a tervek szerint még az idén lezárul. A munkálatok idejére az épületet ki kellett üríteni, a részleg működése azonban nem állt le, csökkentett ágyszámmal a volt gyermekgyógyászatra költöztették át a fontos szolgáltatást.

Az infrastrukturális beruházások terén az utóbbi évek legnagyobb megvalósítása az aszfaltburkolat nélküli utcák korszerűsítése volt a városban és a hozzá tartozó Bözöd minden mellékutcájában. Ezt az Anghel Saligny kormányprogram finanszírozta 21 millió lej értékben. Így csak három kisutca

maradt aszfalt nélkül, alig 200 méteren, amit önerőből fognak kivitelezni. 11 millió lejes beruházásból építik a tanuszodát a fejlesztésiügyi minisztérium finanszírozásával. A munkálat folyamatban van, már tető alá került az épület. A művelődési ház is megújulhat, energiahatékonyvá válhat, hiszen (ugyancsak a PNRR keretében) erre is pénzforrást szereztek, hogy nyílászárókat cseréljenek, külső szigetelést végezzenek és megújítsák a fűtésrendszert, s további munkálatok által elérjék, hogy az épület megfelelően a tűzvédelmi követelményeknek. A kivitelezési szerződést aláírták, így, amennyiben kedvező lesz az időjárás, hozzáfoghatnak a munkálatokhoz. Ugyancsak a PNRR alapjaiból szereztek támogatást a városrendezési terv (PUG) megújítására. Napelemparkot is létesítenek majd a településen, a közintézményeket innen látják majd el energiával, és a közvilágítási hálózatba is szolgáltatnak villamos energiát. A tervek között szerepel a bözödi iskola felújítása is.

Ezen a héten beköltözhetnek a Dózsa György úti iskolába a Szent György Technológiai Líceum 0-4. osztályos kisdíákjai. Többéves felújítás és bővítés után nemcsak az épület újult meg, hanem annak teljes bútortáza is. Minden osztályterembe okostáblákat, korszerű taneszközöket szereltek. Emellett a folyosókat tematikus dekorációk díszítik, amelyek többek között a tudomány, a művészet és a magyar népmese világát elevenítik meg néhány lelkes pedagógus munkájának köszönhetően.

Hosszú idő után elkezdheték az alsó belgyógyászati épület korszerűsítését

volt a szándéka a faggatással – ha egyáltalán volt valami –, de talán ez nem is annyira lényeges. Én legalábbis nem ezért mesélek a hang lejteése alapján szellemileg enyhén sérültek tűnő fiatalemberről.

A napokban a tömbházunk melletti személerakónál egy addig sosem látott ősz hajú férfit láttam kutakodni. Egy kopott bicikli hevert a közelében, arra kötötte rá, amit talált és használhatónak gondolt. Megkérdeztem tőle, hogy jól fogna-e neki egy kicsi kenyér. Bólintott, majd azt tudakolta, hogy pénzületi segítségre is számíthat-e. Mondtam, hogy arra sajnos nem, aztán indultam is negyedik emeleti lakásunkba a kenyérért. Már visszafelé tartottam, amikor pár lépésnyire tőlem hirtelen feltűnt a fiatal szekérhúzó. A megszokott lendülettel köszönt, én meg szinte szabadkozva magyaráztam, hogy a csomagot, amit a kezemben lát, valaki más várja, ha egyál-

talán várja. (Nemegyszer fordult elő, hogy a kéregető lelépett, mielőtt a felajánlott étellel szembe fordítottam volna a fejemet, a nem pénzületi adomány ugyanis nem érdekelte annyira, hogy időt pazaroljon az átvételére.)

– Ott van még – mondta mosolyogva a régi ismerős, és még intett is a fejével a konténer felé. Az idős férfi akkor már éppen kérés nélkül felkászálódni a kerékpárra, szemmel láthatóan mégiscsak elfogyott a türelme. Megszólítottam, és átadtam a kenyeret meg a melléje csomagolt egyéb apróságokat. A fiatal közben odébbállt. Csak ekkor villant át rajtam, hogy akár el is téríthetett volna eredeti úti célomtól, mert ha azt mondja, hogy sorstársa már nincs a szemétnél, hittem volna neki, és ő kapta volna meg az étellel. Olyan simogató volt ez a felismerés, mint egy tavaszi szellő. Pedig még van mit várni márciusig.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Benedek István
Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Művésza

1671. szám

SZERKESZTETTE: KAÁLI NAGY BOTOND

Nagy Attila

Apolló éneke

Játszanék én is hajnalonként
Aranyhúron a Pangaia-hegyen
A Napnak hosszan – és Nap estén
Ülnék csendben a fellegeken

Figyelném, hogy a trák asszonyok
Haján az arany miként csorog
A földre le –
Hogy dalomra miként fénylik föl, éled
Lányaik párálló szeme

Játszanék én is estelente
Aranyhúron a Pangaia-hegyen
A Holdnak hosszan – és csillag estén
Eltűnne hangom – a lantom legyen

Vigaszt annak, ki meg nem ölt,
A trák asszonyé, ki szeretett –
Oly messze már az ég, a föld,
S aki még boldog is lehetett...

Molnár Dénes: Bölon – Mellékletünket Molnár Dénes alkotásaival illusztráltuk

A pusztakamarási templom

25 éve hunyt el a fehéren világló templomtornyok szerelmese

Ne hagyjátok a templomot!

Molnár Dénes (1947–2000) emlékére

Székely Ferenc

„Itt jártunk. Jövő vasárnap újból jövőnk!” – ezt a papírcetlit kaptam deszkából készült fakapumra felszúrva Vadasdon, a '80-as évek vége felé, amikor Molnár Dénes elindult, nyakába vette a világot, s mikor a fiával, ifj. Molnár Dénessel, mikor Tófalvi Zoltán történész-néprajzossal, mikor más barátjával, pályatársával járta az erdélyi falvakat, a magyar, szász, református, katolikus vidéket, hogy megörökítse (mondhatnám úgyis is: megmentse) az évszázados templomok arculatát. Azokról a templomokról, várakról, erődökről van szó, amelyek száz vagy akár több száz éves múltat tekintenek vissza, s megépített szakrális örökségünk, ittlétünk cáfolthatatlan bizonyítékai.

Ez akkor kezdődött, amikor a nemzeti tisztogatáshoz igencsak értő „konduktor” elhatározta, hogy itt, Erdélyben nincs szükség apró falvakra, nemzetiségek által lakott kompakt kis „fészkekre”, amolyan „szugulyék-településekre” – el kell tüntetni őket, fel kell számolni a történelem messzire visszatekintő „ködös utcáiról...” Ekkor döntötte el Molnár Dénes vadasdi származású marosvásárhelyi képzőművész, tanár, a vizuális humorgrafika mai napig utánozhatatlan mestere és művelője: szépen elindul, sorra veszi a falvakat, hogy elkészítse a templomok metszetét, rajzolatát, hadd maradjon ezekről ékes tárgyi bizonyíték az utókornak, ha már úgysem kellenek ezek a vidék, a táj szépségéhez simuló népi építészeti remek.

Nem tudom, hogy a jó humorú, mindig mosolygós, felszabadult, roppant pozitív gondolkodású Molnár Dénes éneje valóban hitt-e abban, hogy N. C. grandiózus terve sikerülni fog-e vagy sem, egy biztos: amit elkezdett és véghezvitte, az a legmaga-

sabb szinten méltányolandó, dicséretet érdemel, és ezzel örökre beírta nevét Erdély építészetének aranykönyvébe.

„Molnár Dénes volt és maradt számomra az élni akarás, a végzetes kór, a rák legyőzése ellen folytatott egyenlőtlen küzdelem örök szimbóluma” – vallja Tófalvi Zoltán író, történész, akivel élete végéig jó baráti kapcsolatot ápolt, majd így folytatja:

„A sírjánál elhangzott beszédemben is ezt hangsúlyoztam. Bórré, csonttá fogyottan is szervezte a kiállításokat, egyengette a képzőművészek alkotómunkáját. Művészi érzékenysége, magas természete, látszólag kicsattanó egészsége mellett az élet más munkára predesztinálta. Olyan támadásokat kapott – nem várt helyekről, személyektől –, hogy sebezhetősége az érte aggódóknak azonnal nyilvánvalóvá vált. Tanárként kiváló tevékenységet végzett a marosvásárhelyi tanítóképzőben. A tanári pálya szervesen kiegészítette grafikus, festői alkotómunkáját. Mindig csodáltam, hogy percek alatt képes tökéletes rajzot, portrét készített bárkiről. A groteszk is nagyon közel állt hozzá. A humoros kiadványok egyik legfontosabb alkotója volt. Kevesen tudják: Molnár Dénes tervezte – és halála után is Molnár Dénes tervei alapján jelent meg – a Magyar Örökség díjjal kitüntetett bécsi Europa-Club évente megjelenő, a világ minden részében az egyetemes magyarság nagy értékének tartott kiadvány fedőlapja. A kiadvány közel 30 éven át minden évben a Bécsben elhangzott magyar előadásokat tartalmazta. Fedőlapját mindenhol ismerik, ahol magyarok élnek. Ebben fontos szerepe volt és van Székely Szabó Zoltán szín- és előadóművésznek, több kötet szerzőjének.

(Folytatás az 5. oldalon)

Az ötvenéves Gyergyószárhegyi Művésztelep alkotóinak munkáiból nyílik kiállítás Budapest

A Gyergyószárhegyi Művésztelep 64. alkotójának munkáiból nyílik kiállítás a budapesti Múcsarnokban március 7-én az erdélyi művésztelep megalakulása 50. évfordulója alkalmából.

A Szárhegy 50 – Kortárs anizix című kiállítás tematikailag és műfajilag sokszínű alkotásokon keresztül közvetíti a művésztelep univerzális értékeit. Az ötven év alatt a Szárhegyen megforduló mintegy ezer alkotó közül a Múcsarnokban 64 művész munkái lesznek láthatók – olvasható a Múcsarnok tájékoztatójában.

Az első művésztaborokat az 1970-es évek közepén, a kommunista diktatúra időszakában szervezték meg Gyergyószárhegyen, a ferences kolostorban. Az etnikai és ideológiai szempontból is szigorúan cenzúrázott, kezdetben főként romániai magyar és román művészeket befogadó alkotótelepet már akkor a párbeszéd és a tolerancia jellemezte. A művésztelep az idők során megőrizte hagyományait. Az 1990-es évek végi strukturális változások után Erős István és Siklódi Zsolt képzőművészek vették át a művésztelep vezetését, akik újraértelmezték a szellemiséget, és a helyi értékekre fókuszálva kitágították annak horizontját. A bővülő műfaji lehetőségekkel együtt megjelentek a helyspecifikus, a természet és a művészet kapcsolatát fókuszba állító alkotások is.

A művésztelep csapata nagy hangsúlyt helyezett a nemzetközi kapcsolatok kiépítésére, amelyek folyamatos ápolása, bővítése az elkövetkezendő évtizedekben is kulcsfontosságúnak bizonyult. Ezt reprezentálja

a Múcsarnokban látható kiállításon Barabási Albert László és Both Csaba hálózati grafikája – írják.

A tájékoztató idézi Erős Istvánt, a Szárhegyi Művésztelep egykori vezetőjét, a Szárhegy 50 – Kortárs anizix kiállítás kezdeményezőjét, szervezőjét, a Magyar Képzőművészeti Egyetem (MKE) rektorát, aki szerint az a tény, hogy a szárhegyi művésztelep öt évtizeden át fenn tudott maradni – túlélve a romániai kommunista diktatúra legsötétebb éveit, a rendszerváltás zavaros időszakát, majd a demokrácia kezdeti éveinek művészeti-kulturális szempontokra nem mindig érzékeny periódusát –, már önmagában is óriási eredmény.

A szárhegyi alkotótelep 50 éves története azt is bizonyítja, hogy ki-

forrott művészeti koncepcióval, a nagy művészeti központoktól távol eső helyeken is sikeresen működhetnek jelentős szellemi műhelyek, ahol a természeti és a rurális környezet kontextusában megszülető helyspecifikus műalkotások új tartalmi rétegeket fednek fel, érvényes lokális válaszokat adva a globális kérdésekre – emelte ki.

Amint azt a Múcsarnok honlapján olvashatjuk, „Szarhegy élő bizonyítéka annak, hogy a centrum-periféria elméleti modell mára megbillent, eltűnni látszik a központ és a végek hierarchikus viszonya.

A jubileum alkalmából 2024-ben ünnepi kiállítássorozat vette kezdetét; Gyergyószárhegyen, majd Csíkszeredában is szerveztek tárlatokat. Mindennek megkoronázásaként 2025 tavaszán a Múcsarnokban kap helyet egy tudatosan válogatott, a genius locit fókuszba helyező,

ugyanakkor tematikailag és műfajilag is sokszínű tárlat, hogy a 'szárhegyiség' ideáján keresztül közvetítse a művésztelep univerzális értékeit. Kulcsfontosságú a nemzetközi kapcsolatok folyamatos bővítése, melyet a Barabási Albert László és Both Csaba által készített, a tárlaton is bemutatott szárhegyi hálózati grafika reprezentál. A művésztelep 50 éve alatt eddig 976 alkotó fordult meg Szárhegyen, közülük most a Múcsarnokban 64-en kaptak bemutatkozási lehetőséget.”

Kiállító művészek:

Asztalos Zsolt, Baász Imre †, Balla József †, Baráth Fábán, Berze Imre, Bukta Imre, Ciupe Aurel †, Csóka Szilárd Zsolt, Csontó Lajos, Daradics Árpád, Elek Károly, Éltes Barna, Erdélyi Gábor, Erős István, Ferencz S. Apor, Ferencz Zoltán, Gaál András †, Gaál József, Tatsunori Fuji, Ger-

ber Pál, Gisle Harr, Horváth Levente, Imre Mariann, Kim Woon-Young, Ko Seunghyun, Kolozsi Tibor, Kopacz Kund, Koter Vilmos, Kovács Kinga, Kuszto Endre †, Kulcsár Béla †, Koroknai Zsolt, Lestyán Csaba, Lipkovich Péter, Madaras Péter, Makkai István, Márton Árpád, Mayer Éva, Mircea Dumitrescu, Ionel Mihai, Molnár Ágnes Éva, Nagy Pál †, Nandesha Shanti Prakash, Opris Cristian, Ochirbat Enkhtaván, Pál Péter, Patrick Tagoe Turkson, Pető Hunor, Polgár Botond, Pokorny Attila, Posta Máté, Sánta Csaba, Siklódy Ferenc, Siklódi Zsolt †, Shirakava Masahiro †, Stark István, Szabó Ábel, Szigeti G. Csongor, Szirtes János, Takashi Ikezawa, Tasnádi József, Ütő Gusztáv, Vass Sándor, Zakariás István.

A Szárhegy 50 – Kortárs anizix című kiállítás április 27-ig tart nyitva.

Az Egyesült Államokból tért haza egy Kohán-festmény Gyulára

Az Egyesült Államokból tért haza hétfőn Kohán György gyulai származású festőművész egy korai, expresszív műve, az *Éneklő fiúk*. Liska András, a festményt a gyulai Kohán

Képtárban átvevő Erkel Ferenc Múzeum szakmai vezetője kifejtette: tavaly nyáron a washingtoni magyar nagykövetségtől kaptak egy levelet, hogy egy magyar származású, 1956-ban az Egyesült Államokba

emigrált család szeretne felajánlani a Kohán Képtár számára egy festményt.

A művész az *Éneklő fiúk* című olajkartont az 1940-es években festette, és egy ebédmehívásra vitte

magával – ugyanabban a díszkeretben, amelyben most hazaérkezett – egy szintén festőművész hölgynek, aki a Dakó család rokonságába tartozott. A család tehát közvetlenül a festőtől vette meg a képet – ismerette Liska András.

Az alkotás a Magyar Nemzeti Galéria által kiadott kiviteli engedéllyel 1962-ben került ki az Egyesült Államokba, Dakó Sándor tulajdonába. Az egykori akadémikus azt kérte fiától, hogy egyszer juttassa vissza a művet Magyarországra. A jelenleg már nyugalmazott filozófiaprofesszor, Dakó Márton ezért vette fel a kapcsolatot a nagykövetséggel – mondta el Liska András.

Hozzátette, a képtár több mint 660 festményt és csaknem 2500 grafikát őriz Kohán Györgytől, de az ilyen expresszív, korai korszakába tartozó alkotásból kevés van a birtokában.

A műalkotás hétfői kicsomagoláskor derült ki, hogy a hátoldalára egy csendéletet vázolt fel a festő.

Dombi Ildikó, a Kohán Képtár is működtető Erkel Ferenc Nonprofit Kft. kiállítóhelyekért felelős ügyvezető igazgatója elmondta: időről időre keresik meg őket Kohán-alkotásokkal, néhány grafikát már korábban a képtárnak ado-

mányoztak; de „ilyen értékű és jelentőségű felajánlás még nem érkezett”. Hozzátette: február 20-án, Kohán György születésnapja alkalmából időszakos kiállítást rendeznek, amelyen a művész eddig nem vagy csak ritkán látott alkotásait mutatják be. Ott helyet kap a most megérkezett festmény is.

Az MTI kérdésére Liska András elmondta, mérlegelni fogják, hogy az *Éneklő fiúk* bekerüljön-e az állandó kiállításra is, amelyről hangsúlyozta: egyébként is gyakran változtatják, hogy Kohán minél több alkotását meg tudják mutatni az érdeklődőknek.

A festmény hazaszállítását a Trade Logistics d.o.o. Branch Office Budapest vállalta díjtalanul.

Kohán György Gyulán született 1910. február 22-én, és ott is halt meg 1966. december 16-án. Kosuth-díjas festőművész és grafikus volt, alapító tagja a hódmezővásárhelyi Tornyai Társaságnak. Művészi hagyatéka – mintegy 600 festmény és 2500 grafikai mű – a gyulai Erkel Ferenc Múzeumhoz került, de őriz tőle műveket a budapesti Magyar Nemzeti Galéria, a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum és a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum is, továbbá vannak alkotásai magántulajdonban is.

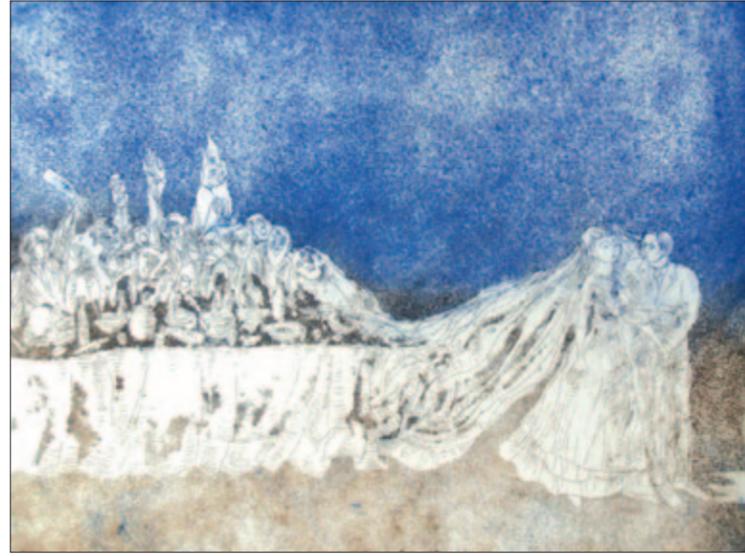
Kohán György festőművész egy korai, expresszív műve, az *Éneklő fiúk* című festményt a gyulai Kohán Képtárban a visszaadás napján, 2025. február 10-én. Fotó: MTI/Lehoczky Péter

Ne hagyjátok a templomot!

Folytatás a 3. oldalról)

Az 1970-es évek végén – folytatja Tófalvi – 20 szerzővel – dr. Kós Károly, Szentimrei Judit, Haáz Sándor, dr. Barabás László, dr. Pávai István, dr. Gagy József, Lőrinc Lajos, Kacsó András, Márton Béla, dr. Csörtán Márton néprajz-, néptánc-, népi varrottas-, népviselet- stb. kutatókkal, Molnár Dénes grafikussal, Bálint Zsigmond fotóművésszel, Fülöp G. Dénes vár-

templomok, kolostorok metszetei szerepelnek, mint Bonyha, Óraljboldogfalva, Harina, Varság, Magyarigen, Unoka, Szászváros, Somkerék, Dés – és lehetne még sorolni... A kiállítás katalógusának* ajánló sorait Sütő András írta – nyilván felkérésre –, aki nemcsak a budapesti kiállítás megszervezésének eszmei hozadékát, hanem a magas csúcsokat megjárt művészi pálya körívét is megrajzolta.

Lakodalom

templomi lelkésszel – közösen terveztük a Sóvidék többkötetes helytörténeti és néprajzi sorozatának megjelenését. Ez lett volna a Kriterion Könyvkiadó egyik legnagyobb vállalkozása. Molnár Dénes már idejében hozzájárult a rajzok elkészítéséhez, amelyek – biztos – ma is megtalálhatók a fiánál, ifjú Molnár Dénesnél, aki ő maga is képzőművész, kiváló restaurátor. (...) Sajnos a Szekuritátának sikerült megakadályoznia a sorozat megjelenését; 1990 elejétől mindenki írta a maga kötetét. Jogosan! De a szintézis elmaradt. (...) Hóban, sárban örököltette meg a páratlan művészi értékű templom- és harangláb-sorozatot. Marosvásárhelyen a Bolyai téri unitárius egyházközség irodáinak előterében láthatók ezek a művészi remek. Dénes örökre beírta nevét

Ugyanabban az évben, 2000 decemberében az Erdélyi templomok című kiállítást megnyitották Debrecenben is, a Nagytemplom Galériában. Beszédet mondott Demeter Ervin titokminiszter és Bölcskei Gusztáv református püspök, aki méltatta a közelmúltban elhunyt Molnár Dénes emberi és művészi teljesítményét, azét a művészt, aki „sorsnyomásként érezte, hogy fel kell kutatnia, térképeznie az erdélyi templomokat”.

2002. augusztus 6-án Sütő András – felesége, valamint Cs. Nagy Ibolya, A. Szabó Magda, Ablonczy László és Márkus Béla társaságában – Vadasdon meglátogatta a Molnár Dénes-képtárat, amely a helyi iskola egyik üresen maradt osztálytermében volt/van berendezve, a művész még életében, szinte az

az egyetemes magyar művészettörténetbe. Korai halála óriási veszteség” – zárja visszaemlékező sorait Tófalvi Zoltán.

* *

Életében – és persze azután is – többször, több helyen voltak kiállítva képei, grafikái. Erről tanúskodik az élete legvégén, 1999. december 2-án – mindössze két és fél hónappal a halála előtt – megnyílt Budapesti Vármegye Galériában kiállított műtárgyak jegyzéke is. (Ezen a kiállításon jelen volt a művész, ill. felesége és Krisztina lánya.)

A 63 kiállított műtárgy között olyan helységek, várak, kastélyok,

utolsó órákban felajánlott/adományozott műveiből. 32 alkotásról van szó, amelyek közül magasan kiemelkedik a 12 nagy méretű, színes, három évvel halála előtt Kőteleken megrajzolt Zodiákus sorozat.

A jeles látogatók ittlétéről – adigra több százan fordultak meg a világ minden tájáról – több felvétel is készült, amelyeket e sorok írója őriz. A Vendégkönyvből, amelyet korábban Bölöni Domokos adományozott a képtárnak, Sütő András ezt írta: „Molnár Dénes emlékének népeinek emlékeztében Erdélyország Árpád-kori templomairól készült csodálatos grafikái is őrzik, hirdetik a magyar nemzet fiai számára.”

Sütő kitért arra is, hogy M. D. utolsó kiállításának katalógusába – Magyar Millennium 2000 – ő írt ajánló sorokat, s ha Vásárhelyen járok, keressen meg a lakásán, mert szívesen ad egy példányt megőrzés végett. Amikor otthonában meglátogattam, a következő tárlatelőzettest nyomta kezembe, de előtte arra kért, hogy várjak egy kicsit, mert a szövegben, ami megjelent, bizonyos apró javításokat kell eszközölnie... Ezek voltak azok a nyomdahibák, amiket nem tudott eltérni, szó nélkül hagyni, sőt némi megjegyzést is tett egyes kiadók felületes munkavégzésére...

Íme Sütő András ajánlása:

Ne hagyjátok a templomot!

Az Úrnak 1301-ik évében III. Endre halálával megszakad az Árpád-ház férfiága. A trón betöltésének drámai küzdelmekkel terhes kora kezdődik el, és csapolja erejét, véré a nemzetnek. Kihalt a honfoglaló és országépítő Árpád-ház, de fennmaradt és rossz századok viharzónáin küzdötte keresztül magát napjainkig a magyarság.

Millenniumi emlékezéseink vezérmotívumaként hangzik el gyakorta, hogy megannyi kihalt vándor nép között csodával határos történelmi tény a magyar állam létrejötte a Kárpát-medencében. A csodának persze magyarázata van. Szent István által megtartó erőnké lett, vén Európának fiatal, erős népévé növesztett minket a kereszténység felvétele.

Indulhatunk máris – templomnézőbe. Erről kell ugyanis röviden szólnom: Erdély műemlék templomairól, amelyeket Molnár Dénes grafikusművész örökített meg – hogyan is? Mi végett? Különös művészi indítékról adok hírt, felebarátaim! Az első tatárjárás óta, megannyi borzalmas pusztítás, hungarocídium és templomdúlás, rablás, omlasztás, fölégetés után; a mohácsi tragédiánál is nagyobb veszteséggel járó trianoni országdarabolás után újabb tartárjárás veszedelmeként süjtött le ránk a '80-as években a falurombolás híre: Románia hírhejt diktátorának az a terve, hogy az ország tizenötezer falujából háromezret hagy meg, a többit eltörli a föld színéről.

Templomostul persze! Tájékozódásait ilyenformán, akár Batukánét hajdan, karcsú, fehérén meszse világló templomtornyaink is meghatározták. A magyarföbiában szenvedő államelnök-pártfőtítkárt kiváltképp a Székelyföld magyarságának kompakt mivolta, nemzeti szellemiségének ereje nyugtalanította. Rángógörcsös indulat fogta el olyan fogalmak hallatán, mint: Árpád-kori templom, ezeréves magyar műemlék Erdélyben. Ezt tudván, hallván Molnár Dénes: művészként, magyarként, székelyföldi születésű grafikusként indult vándorútra ceruzával, ecsettel templomot menteni, azaz átmenteni Árpád-kori értékeinket romboló szándék elől a művészet dimenziójába. Így született híressé vált sorozata, nevezvén magát újból sorozatok emberének. Epitheton ornansa lenne ez a művésznak, aki csillagképekben is elidőzik emberlétünk titkait fürkészve? Annyi bizonyos, hogy műzsáinak sugallata sajátos nemzeti sorsot is jelez. Honfoglaló népét Árpád nem Árkádiába vezette. Lepkefogásból, idillből virányos, csalogánydalos

mezőkön a magyar művésznek jutott mindéig a legcsekélyebb lehetőség. Hisz gyakorta tűzből, vérzivatarból, halál csontkezeiből kellett a Szépséget kimentenie. Erdélyi magyar festő- és grafikusművészek így lehet szellemőseként a várvédő, kardos poéta Balassi Bálintot is megnevezni. Változó időkben – úgy tűnik föl – változatlan vonása ez a magyar művészetnek. Németh László úgy hívta: sorsnyomás. Törvénye Molnár Dénesnek is.

Sütő András

Szerkesztői megjegyzés:

A budapesti kiállítás katalógusaként összeállított szöveg- és fanyomtatvány – Sütő András jóvoltából – immár Vadasdon is megtalálható,

a képtárban, kézbe vehető és tanulmányozható.

Ugyanebben olvasható Hajdu Demeter Dénes megállapítása is: „Sehol annyi erőd, vár, várom Európa-szerte, mint amennyi Erdélyben található. Ez az országgrész a művészetek hazája, a vallásszabadság otthona évszázadokon keresztül.”

Talán azt is érdemes megjegyezni, hogy a katalógus hátlapján minden idők egyik legtöbbet idézett Szabó Dezső-gondolata olvasható: „Minden magyar felelős minden magyarért.”

*Magyar Millennium 2000. Molnár Dénes: Erdélyi templomok. Vármegye Galéria 1999. december 2. – 2000. január 15.

Solaris

Egy dal Polinéziából

Sebestyén Mihály

Akkor már napok óta a canberrai városháza előtt tüntettek a maori férfiak – nőknek ugyanis tilos volt közfelháborodás kiváltotta tüntetéseken részt venni, nekik csak a környező magas házak erkélyeiről engedtetett meg a bekiabálás, esetleg papíralapú felhívásokat dobálhattak a felvonuló tömegbe, és virágokat, ha dugong- és kenguruvédelmi felvonulások zajlottak az amúgy vidékies ausztrál fővárosban –, és Papp N. Előd szeszcsortalabai beatgitáros kiadatását követelték.

A városházán a tisztviselők, gépirók, ügykezelők, vagyondörök és pénzügyi zsenik, kifutófiúk és állataltalan szociálisan alkalmazott pizzafutárok összenéztek, és fogalmuk sem volt, ki a bánatos nagy fene az a Papp N. Előd, és hol a francban van Szeszcsortalaba, ha egyáltalán létezik ilyen gitártanya. Vacak hangulat uralkodott a termekben, folyosókon, a gépházban és a lépcsőházi fordulókban. Az ausztrál és új-zélandi nagyok portréi a vállukat vonogatták, ők aztán soha nem hallották Papp N. Előd gitárjátékát, és sejtelmük sincs, nem is volt a történelem folyamán arról, hogy létezik egy Szeszcsortalaba nevű település, város vagy falu, tanya vagy pásztorszállás, karavánseráj, talán éppen egy csizmadiaműhely nevét rejti a különös elnevezés. (Ez utóbbi volt ugyanis a legtávolabb eső fantázia szülte létesítmény, amit még el tudtak képzelni az angolok hódításai előttről. Ámbátor akkorajt a történelem pirkadatakor csak a kínai konkvisztádorok viseltek csizmát, amelyeknek patkoltatását nem bízták a tapasztalatlan maorikra. Még elrontanák a szattyánbőr belragyogását. Otthon sarkaltatták Sanghajban vagy Wuhánban.)

Papp N. Előd mindezalatt magafeledten pengette a húrokat, vinyogtatta az elektromos hangszer spéci torzítóit a szeszcsortalabai művelődési otthon gitártermében, amit számára építettek a hálás közönségből kimagasló nagybefektetők, osztatlan rajongói: gyárosok, tőkeszaporítók, agrárgingók. Sőt Szeszcsortalaba azzal dicsekedhetett – ha lett volna kinek –, hogy tőlük aztán soha senki nem vándorolt ki Canberrába. A közösség tagjai európeerek voltak abban az értelemben, hogy Európán kívül semmi más nem jutott eszükbe. Ők hamarabb kérték felvételüket az unióba, mint mondjuk Észak-Macedónia vagy Dél-Tirol, Kelet-Belu-

dzisztán vagy Nyugat-Szardínia. Bár nem kapták meg, az unió elnöksége a legrafináltabb kifogásokkal üttötte el a tagjelöltségtől Szeszcsortalaba pályázatát, a szeszcsoriak és talabaiak töretlenül bíztak abban, hogy egy szép napon teljes jogú tagjai lesznek az uniónak, és akkor útlevél nélkül tömegesen utazhatnak ki Papp N. Elődnek szurkolni a tiranai vagy madridi Eurovíziós Dalfesztiválon. Ugyanis P. N. E. minden évben indult a dalversenyen, egyszer eljutott az elködmönig, de akkor egy sokkal nagyobb döntő következett, a 6,4-es földrengés, amely romba döntötte Skopjét

maga az aranymetszéssel készült tükély lesz, és élvezete kéjtombolványt idéz elő a hallgatóságban. Remélte – rövidre fogva –, hogy sikerül olyan művet komponálnia a vráncsai borpaták hatására, amely leveszi lábáról a szőrösszívú és lábú bírálóbizottságot, és neki ítéli a fődíjat, az első helyezést, aminek jutalma a világhírneven kívül a Grammy-díj és egy álomutazás a palugyai sós-jódos önfürdőbe. Mint látható, P. N. E. nem volt nagyravagyó, fantáziája fékezett habzásának bizonyult, a palugyai gyógyfürdő pedig távolról sem volt összemérhető a San Sebastián-i homokparttal

Elődünk dallamának ütemére verték a cserzőkád peremét, míg ázott a hazai tigrisbőr, az afgán csőszerelők pedig szerződést kaptak a canberrai városházától a főváros csatornahálózatának felújítására, amit még Cook kapitány korában fektettek le a kenguruk földjén. Mindenki örült a várható közbiztonság javulásának, ugyanis addig időről időre előntötte a mocskos szennylé a várost, amely bűzlött, és a rothadás szagát árasztotta mérföldekre, kipusztult az aljnövényzet és átlagban száz pompás eukaliptuszfa a Nagy sétányon, rendszerint azok, melyek gyökérzetét elérte a szennyes áradat. Újratelepítésük komoly kiadásokba verte az amúgy takarékos városi költségvetést.

Az afgánok előzetes terepszemlére, a munkálatok felmérésére megérkeztek a fővárosba, ahol munka közben P. N. E. kis dalát dűnyögték, ezzel keltek és vonultak vissza a munkásszállásra. Felfigyelt azonban a dalra egy polinézi fómérnök – zeneileg művelt és patrióta érzelmeikkel feltöltött új-zélandi férfiú –, és jelekkel megkérdezte, majd jeltolmács segítségével legfordítottatta magának a választ a dal eredetét illetően. A dal, amelyet az afgán csömunkások a foguk között szűrtek ki vagy fűtyörészttek önfeledten, az Papp N. Előd nótája, az idej Grammy-díjas versenyű, amelynek kottája bármelyik eurázsiai hangszerboltban megkapható, kislemezen is hallható, a YouTube-ról letölthető, nos, e dal akkor már valamennyi európai és amerikai rádióadó naponta sugározta.

Am Polinézia messze esik a polgári civilizáció eme elfajzásától. Itt még a bennszülött nép ajakán élő daloknak van értékük, ezek hatnak, divatoznak, serkentik szerelemre az embereket, falvakat, szigeteket. A szigetek dalkulturális szempontból tényleg szigetként működtek. Senki sem ismerte P. N. E. dalát az afgánok jövelele előtt. A maori fómérnöknek úgy tűnt, hogy a dal egy maori népdallal egyezik, egybecseng hangjegyről hangjegyre. Beszaladt a canberrai violinkulcs-másolók műhelyébe, ami a városházától négy háztömbnyire állott, ahol gyanúját megerősítették. Igen, ez egy maori szerelmes dal, mondták, amikor eldúdolta, olyan dal, amit a tavaszi holdtöltekor énekelnek a szerelmesek egymásnak, a bimbózó világnak és a szerelmesekek családtagjainak, szándékaik tisztaságát kinyilatkoz-

tatva. Közkedvelt, egész Maoriföldön ismert.

Innen már csak néhány aprócska szervezői akadály választotta el a bennszülötteket attól, hogy P. N. E. díja ellen tüntessenek. Segítségükre volt az Ausztrália I. tv-csatorna, mely megszerezte a Grammy-díjkiosztó felvételét, többször is lejátszották a díjnyertes dalt, és a hallgatóság megállapíthatta, hogy vegytiszta plágium esete forog fenn. Ellopták a szerelmes maorik dalát. A szalak Szeszcsortalabába vezettek.

A városháza dolgozói, tanácsosai, jegyzői, a két színes bőrű kultúrreferens ijedten szaladgáltak, alig mertek kitekinteni a tüntető tömegre. Reszkettek. Ekkor lépett a színre egy maori származású másodpilóta, aki a canberrai repülőtér megbízottja volt, ő javasolta, hogy felfolyamodványt kell szerkeszteni, a külügyhöz benyújtandó, vagy a miniszterelnöknek kell címezni a levelet, ők majd tudják, miként oldható meg a diplomáciai konfliktussal fenyegető helyzet. A közművelődési I. referens levelet intézett a külügyhöz, a külügy egyeztetett Londonnal – mert függetlenség ide, condominium oda, a Brit Nemzetközösség mindenfelé, ezt az ügyet a királyi tudomására kell hozni. Nagy horderejű. Néplázadással fenyegető. London tényleg ezek után kikereste a Grosse Weltatlas 1879-es kiadásból Szeszcsortalaba helységeit (Osztrák–Magyar Monarchia – Transsylvania), Bécsnek írtak, ahonnan azt válaszolták, hogy már 1918 óta nem az ő felelőségük Szeszcsortalaba dolga, tessék az utódállamokhoz fordulni. Végül feltették a tiltakozó levelet a világhálóra. Erőteljes elmarasztalást jelentettek be a Grammy-díj-osztó bizottságnál, noha az feloszlott a díjkiosztást követően, de most sietve összehívták az óvás miatt, kérték a díj visszavonását, P. N. E. kukoricára térdepeltetését vagy legalábbis örökre történő kizárását bármiféle zenei versenyből. Szeszcsortalaba népének pedig szembe kellett néznie az amerikai és kínai gazdasági és kulturális embargó acélbilincselével. A botrány világszélességűvé dagadt.

Lapzártakor még nincs döntés a díj visszavonásáról. A világsajtót leginkább az foglalkoztatja, hogyan juthatott P. N. E. a maoriak legszenbebb szerelmes barkarolójának birtokába, mikor soha nem járt Ausztráliában, és még a híret sem hallotta a polinézi polifóniának.

és Messinát, San Franciscót és a vráncsai borvidéket. Palackok és hordók milliói törtek össze, elfolyt a hegy leve, még Szeszcsorban is a Szurduk-patakon bor folyt napokig. Mindenki a patakparton hasalt, és itták a finom tüz aranyérmes borokat.

Talán ennek tudható be, hogy P. N. E. sem vonta meg magától az ital élvezetét, eggyé vált szülővárosával, belefeledkezett a hasalásba, és mámorosan tért nyugovóra napok óta. Azt remélhette, feltételezzük, hogy az idej dalversenyre olyan pompás, telivér dallal rukkolt elő, melynek díjelső melódiája

vagy remontrai balzsamfürdővel, ahol valódi műzsák kényeztetik a díjnyertes zeneszerzőket, az afgán csőszerelőket, a kibucokban hajladozó thaiföldi tehenészlányokat és azt a néhány kiválasztott malomfalvi cserzővargát.

A dal elkészült, a bemutatón tombolt a közönség, a díjeső alatt roskadozott Elődünk. A Grammy-díj-bizottság habozás nélkül kiadta az idej fődíjat, a palugyai sós-jódos önfürdő megnyitotta szalonját és VIP-medencéjét P. N. E. előtt. A thaiföldi tehenészlányok a kibucokban P. N. E. dalát dúdolták, a fiatalabb cserzővargák Malomfalván az

Művészetek Völgye

A Franz Ferdinand lesz a sztárfellépő

A Franz Ferdinand lesz a zenei kínálat sztárfellépője idén a Művészetek Völgyében. A fesztivált július 18-tól 27-ig rendezik meg a Balaton-felvidéken, Kapolcson, Taliándörögdön és Vigántpetenden – közölték a szervezők. A csapat 2019 óta az első külföldi fellépő lesz az össz-művészeti fesztiválon, amelyen idén is számos népszerű magyar előadó ad koncertet.

A világhírű, indie rockban utazó glasgow-i zenekarnak, amely korábban kétszer is (2013-ban és 2019-ben) koncertet adott a Sziget Fesztiválon, 2023-ban pedig Veszprémben lépett fel, The Human Fear

című, néhány hete megjelent új lemezét bemutató turnéja érinti nyáron a Művészetek Völgyét.

A Franz Ferdinand új, sorrendben hatodik stúdióalbuma arról szól, hogy minden változás, nagy lépés félelemmel jár, a sebezhetőség után viszont felszabadító átélni, ahogy legyőzzük ezt az érzést. A legfontosabb brit zenei díjakkal elismert, Alex Kapranos által vezetett együttes a kapolcsi Panoráma Színpadon természetesen régi slágereit, köztük a *Take Me Out*, a *Do You Want Tot* és a *No You Girlst* is el fogja játszani.

A *The Human Fear* című lemez magyar vonatkozása, hogy a borítót

Maurer Dóra *Hét elforgatás* című képe inspirálta. Maurer Dóra és több más magyar kortárs képzőművész alkotásait közvetlenül is lehetősége lesz megtekinteni a Művészetek Völgye közönségének, amelyet a fesztivál idején a Művészvölgy Kúriában 65 alkotással és a művészekkel folytatott beszélgetésekkel várnak.

A fesztiválon a kapolcsi Panoráma Színpadon a magyar könnyűzenei színtér legismertebb szereplői is ott lesznek, köztük a Bagossy Brothers Company, a Quimby, a Bohemian Betyars, a Margaret Island, a Blahalousiana és a Besh o droM. A Művészetek Völ-

gyében ünnepel a 15 éves Ivan & The Parazol, a 25 éves 30Y és a Hiperkarma, de zenélni fog a Punnany Massif, a Bëlga, az aurevoir., az Esti Kornél, valamint a már korábban bejelentett előadók, az Elefánt, a Carson Coma, Beton.Hofi, a Jazzbois, az Analog Balaton, Co Lee, Moriones, valamint Koncz Zsuzsa és Zorán is.

A zenei kínálaton túl hagyományosan szinte valamennyi más művészeti ág is képviselteti magát a fesztivál tíz napján: csaknem három-ezer zenei, színházi, irodalmi és képzőművészeti program kap helyet nyáron a Kapolcs, Vigántpetend, Taliándörögd hármásban.

A közlemény szerint a Művészetek Völgye a főváros II. kerületével együttműködve indítja útjára Kapolcson a Buda Udvart, ahol az önkormányzat művelődési intézményein, a Marczibányi Művelődési Központon, a Budai Táncklubon és a Vízivárosi Galérián kívül Budapest egyik legsikeresebb városrehabilitációs programjának, a Margit-negyednek az alkotóközösségeit is megismerhetik az érdeklődők. A Loupe, a Jurányi Ház, a Dante és az Atrium mellett izgalmas jelenléttel készül a Képező, a Manyi, a Start Galéria, a MUMU, a Színkör és a hamarosan nyíló Dugattyús.

Szigorúbb fellépés a helyi rendőrséggel Rongálások marosvásárhelyi iskolákban

Súlyos rongálások történtek az utóbbi időben egyes marosvásárhelyi iskolákban, így a helyi rendőrség bevonásával fog fellépni a polgármesteri hivatal a tanintézetekben rongáló diákok ellen – hívja fel a figyelmet közleményében a vásárhelyi önkormányzat.

Menyhárt Borbála

Az elmúlt időszakban Marosvásárhely több iskolájában rongálásokról számoltak be, a tanárok, adminisztrátorok által készített fotók alapján vadonatúj ajtókat rongáltak meg, ablakokat törtek szét. Olyan helyszíneken készültek fotók, ahol felújítás zajlott a tanintézetben, és a már helyükre került új ajtókat teljesen tönkretették.

A marosvásárhelyi önkormányzat közösségi oldalán tette közzé a helyszíneken készült képeket, amelyeken az látszik, hogy az iskolákban lévő munkatelepeken törtek-zúztak, feltehetően a diákok. A polgármesteri hivatal a helyi rendőrséggel és az oktatási intézmények képviselőivel közösen úgy döntött, hogy fokozzák a járőrzést az iskolák közelében, megbüntetik az elkövetőket, és a károk megtérítésére kötelezik a szülőket. Mint a közleményben leszögezik, a rongá-

lások nemcsak anyagi kárt okoznak, hanem azt is tükrözik, hogy az elkövetők nem tisztelik azt, amit a közösség számára épít a város. Ugyanakkor arra kéri a szülőket, beszéljessenek a gyermekeikkel az iskola, valamint a közösségi terek és javak tiszteltetéséről, hiszen mindenki érdeke, hogy az oktatás civilizált környezetben történjen.

A polgármesteri hivatal sajtóosztályának képviselője, *Cristina Pruteanu* elmondta, nem szeretnék megnevezni az érintett tanintézeteket, csupán fel szeretnék hívni a figyelmet a jelenségre, mivel eléggé gyakoriakká váltak az ilyen típusú cselekedetek. Hozzátette, sajnos nemcsak a tanintézetekben, hanem a város különböző terein is gyakoriak a rongálások, parkokban, játszótéren, az új buszokon, mi több, a szépen felújított buszmegállóknak is több helyszínen össze vannak firkálva a bútorzati elemek.

Fotó: Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal

Januári drágulások

Az Országos Statisztikai Intézet (INS) pénteken közzétette adatait szerint a margarin, a postai szolgáltatások, a víz-, szennyvíz- és a köztisztasági szolgáltatások drágultak a legnagyobb mértékben idén januárban a múlt év első hónapjához képest.

Az élelmiszerek ára átlagosan 4,54 százalékkal, a margarin ára egy év alatt 19,52 százalékkal nőtt 2024 januárjához képest. A margarin mellett a friss gyümölcsök (11,05 százalékkal), illetve egyes zöldségek és zöldségkonzervek (10,66 százalékkal) drágultak a legnagyobb mértékben. A vaj ára viszont 11,36 százalékkal, a cukoré 6,57 százalékkal, a kukoricaliszté pedig 2,71 százalékkal csökkent egy év alatt. Tavaly decemberhez képest januárban bizonyos zöldségek és zöldségkonzervek drágultak meg a leginkább, 3,22 százalékkal, más zöldségek és zöldségkonzervek ára 2,58 százalékkal, a burgonya ára 2,3 százalékkal nőtt. Ezzel szemben a szemes bab ára 0,23 százalékkal, a

kukoricaliszté pedig 0,1 százalékkal csökkent. A nem élelmiszertermékek közül 2024 januárjában 2023 januárjához képest a mosószerek ára 11,97 százalékkal, a vegyipari termékeké 8,86 százalékkal, a dohánytermékeké 8,67 százalékkal emelkedett. A földgáz ezzel szemben 8,32 százalékkal, a központi fűtés 3,83 százalékkal, az áram pedig 1,02 százalékkal lett olcsóbb. Az előző hónaphoz képest 2025 januárjában az üzemanyagok 2,3 százalékkal, a gyógyszerek 1,48 százalékkal, a központi fűtés 1,44 százalékkal drágult. A konfekcióárak ára 0,13 százalékkal, a lábbeliké 0,02 százalékkal csökkent.

A szolgáltatások közül éves összehasonlításban a legnagyobb mérték-

ben a postai szolgáltatások díja nőtt januárban, 19,14 százalékkal, a víz-, szennyvíz és a köztisztasági szolgáltatásoké 12,41 százalékkal, a higiéniai és kozmetikai szolgáltatásoké 11,45 százalékkal emelkedett. A telefonszolgáltatási díjak ezzel szemben 5,03 százalékkal csökkentek. Idén januárban decemberhez képest a postai szolgáltatások díja 18,6 százalékkal, a légi közlekedésé 16,62 százalékkal, a városi tömegközlekedésé 2,11 százalékkal nőtt, míg a telefonszolgáltatási díjak 1,58 százalékkal és a távközlési díjak 0,48 százalékkal csökkentek.

Az INS pénteken közzétette adatait szerint a decemberi 5,14 százalékról januárban 4,95 százalékra csökkent az éves infláció Romániában. Az élelmiszerek 4,54 százalékkal, a nem élelmiszer jellegű termékek 4,6 százalékkal drágultak, a szolgáltatások díja pedig 6,54 százalékkal nőtt egy év alatt. (Agerpres)

Folytatódik a lomtalanítás és a textilhulladék gyűjtése!

Január 27-től a nagyobb méretű hulladékok mellett a textilhulladékot is gyűjtjük, a január 1-jétől érvényes előírásoknak megfelelően, ezzel is hozzájárulva a tisztább és környezettudatosabb élethez.

Kérjük, hogy csak a nagy méretű hulladékot és a textilhulladékot helyezték el a konténerekben, segítve ezzel a város tisztán és rendben tartását.

Február 17–19. között a következő helyszíneken helyeznek ki konténereket:

- a Ferdinánd király utcában, az utca bejáratánál, a Poklos-híd közelében, az Ágacska utcában, a parkolóban, a felfelé vezető úton, a Merészség utcában, a Diamant-park közelében, a Termékenység utcában, az egykori hőközpont közelében, a Munka utcában, a volt hőközpont közelében, a Jövő utcában, a hulladékgyűjtő pontok közelében, a Harmónia utcában, a játszótérek közelében, a templom melletti parkolóban, a Barátság utcában, a volt hőközpont közelében.

Közvitán a 2025–2026-os tanévtervezet

Közvitára bocsátotta szerdán az oktatási minisztérium a 2025–2026-os tanév rendjének tervezetét, amely szerint a 36 hetes új iskolai év 2025. szeptember 8-án kezdődik. A miniszteri rendelettervezet értelmében a középiskolai végzős osztályok számára két héttel korábban, 2026. június 5-én, a nyolcadikosok számára egy héttel korábban, június 12-én ér véget a tanév.

A szakközépiskolák tanulói számára 37 hetes lesz az iskolai év, ők 2026. június 26-án kapják ki a vakációt. A 2025–2026-os tanév vakációs időszakai a következők: október 25-étől november 2-áig; december 20-ától 2026. január 7-éig; 2026. február 9-e és a március elseje közötti

időszakban egyhetes sívakáció, a megyei tanfelügyelőségek döntése szerint; április 4-étől április 14-éig, június 20-ától szeptember 6-áig.

Az Iskola másként hetet és a zöldhetet a 2025. szeptember 8. és 2026. április 3. közötti időszakban – de eltérő modulokban – kell megszervezni, az erre szánt, egyenként ötnapos időszakról a tanintézetek döntenek – írja elő a tervezet. Október 5-én, az oktatás nemzetközi napján tanítási szünet lesz a romániai tanintézményekben.

A szakközépiskolák és szakiskolák tanulóinak az Iskola másként heten és a zöldhéten gyakorlati oktatásban is részesülniük kell. (Agerpres)

Saját termelésű földgázzal szeretnénk átvészelnünk a telet

Románia a napi 25 millió köbméter saját termelésű földgázzal és a tárolókból származó napi 20 köbméter körüli mennyiséggel fogja átvészelnünk a telet, a romániaiak pedig biztosak lehetnek abban, hogy senki sem marad gáz nélkül – jelentette ki kedden az energiaügyi miniszter. Sebastian Burduja egy munkamegbeszélés után nyilatkozott a sajtónak. Elmondta, hogy minden év februárjában, különösen a hideg teleken, a tárolók gyorsabban ürülnek, a lelőhelyeken pedig csökken a kitermelési kapacitás, ezért vannak olyan időszakok, amikor az ország importra szorul. „Ez a helyzet, ha úgy tesszük, konjunkturális. Szeretném hangsúlyozni, hogy egyetlen romániai lakos sem marad gáz nél-

kül. Az ország energiabiztonsága semmiképpen sincs veszélyben” – jelentette ki, majd hozzátette, tavaly novemberben a megszokottnál nagyobb mennyiségű földgáz fogyott el a tárolók készletéből, és jelenleg a minisztériumi ellenőrző testület vizsgálja a jelenség okait. „Ha szabálytalanságok történtek, akkor a lehető legkeményebben fogok fellépni” – mondta a miniszter. Kérdésre válaszolva kifejtette, a gázárak egész Európában növekedtek ebben az időszakban, nem csak Romániában. Biztatónak nevezte, hogy napokon belül enyhülni fog a hideg, ezért napi 40 millió köbméterre fog csökkenni a hazai fogyasztás, s az ország nem szorul többé gázimportra. (Agerpres)

Dróntámadás Csernobilban

Robbanófejjel felszerelt orosz támadó drón csapódott be a csernobili atomerőmű 4. blokkjának szarkofágjába pénteken, a háttérsugárzás szintje nem nőtt – közölte Volodimir Zelenszkij ukrán elnök a közösségi oldalain.

Pénteken éjjel egy robbanófejjel felszerelt orosz támadó drón csapódott be a csernobili atomerőmű megsemmisült 4. blokkja fölé emelt szarkofágba, amely a világot védi a sugárzástól – áll az ukrán államfő közleményében. Zelenszkij arra emlékeztetett, hogy Ukrajna a reaktort védő objektumot Európa és a világ más országaival közösen építette,

„mindazokkal együtt, akik valódi biztonságot akarnak az emberek számára”. Az ukrán elnök rámutatott: az egyetlen állam a világon, amely képes megtámadni ilyen létesítményeket, elfoglalni az atomerőművek területét, és a következményekre való tekintet nélkül harci cselekményeket folytatni, az a mai Oroszország. Szavai szerint „ez terrorfenyegetést jelent az egész világra nézve”. A tüzet eloltották, a háttérsugárzás szintje nem emelkedett, és ezt folyamatosan figyelemmel kísérik. Az első becslések szerint szarkofágban keletkezett kár jelentős – tette hozzá Zelenszkij. (MTI)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MEGEMLÉKEZÉS

Jóságos szíved pihen a föld alatt, minden könnycseppünk nyugtassa álmodat. Az idő múlik, de feledni nem lehet, csak megtanulni élni nélküled.

Szomorú szívvel emlékezünk február 15-én a magyarói születésű

ZSIGMOND KATALINRA
halálának 10. évfordulóján. Nyugodjál békében!

Szeretteid. (25124)

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
GaGa
Maroszásék
Marosvásárhely 88.0
Segesvár 104.3
Szászrégen 94.7
Szováta 102.0
mediator

Sárga rózsza
Maros Művészegyüttes előadótérme
2025. FEBRUÁR 18. | 19:00
2025. FEBRUÁR 19. | 10:00, 12:00

JEGYEK: 0757.059.594
BILETE.VISITMURES.COM

A Maros Művészegyüttes februári műsorrendjén:

A **Sárga rózsza** Jókai Mór 1892-ben írt pusztai regénye, amelyben szinte egy etnológus igényességével részletezi a Hortobágy természeti és szokásvilágát. A táncelőadásban ennek a paraszti világból inspirálódott regénynek a drámai történetét dolgozta fel a Maros Művészegyüttesel Könczei Árpád koreográfus-rendező.

A szerelmi háromszög a két gyerekkori barát, Decsi Sándor és Lacza Ferkó, illetve Sándor szerelme, Klári között irodalmilag közismertnek mondható. De különleges lesz, ahogy a hortobágyi vérmérséklet és értékrend elkezd irányítani a konfliktust. A regény szereplőinek Jókai szinte természeti minőségeket ad: Sándor szenvedélyes, határozott, mint a lovak; Ferkó óvatos, fegyelmezett, mint a bika; Klári ritka és különleges, mint a sárga rózsza.

Az előadás alaphangulatát meghatározzák a pásztorság magányának csendjei, a pásztor férfiban dúló feszültségek, a némaságból súlyosan megfogalmazott szavak, az ember és a körülötte élő természet karakterformáló viszonya. Az előadás alkotóit ezek a szimbolikus, a görög drámákra emlékeztető toposzok inspirálták. Így a **Sárga rózsza** című előadás ezeknek az ősi történeteknek, jelentéseknek és erőknak a hullámszája. És ennek a hullámszáknak mi tudna jobb hordozója lenni, mint a Hortobágy népdalai, néptáncai és népviselete? A szemünk előtt bomlanak ki a szerelmi tragédia szálai, és oldódik meg minden a maga rendje szerint – ahogy az életben is szokott.

ETV ERDÉLY TV

AZ ÉMBER

KÉTHETENTE SZOMBATON 20 ÓRÁTÓL

Marosvásárhelyi Rádió Románia

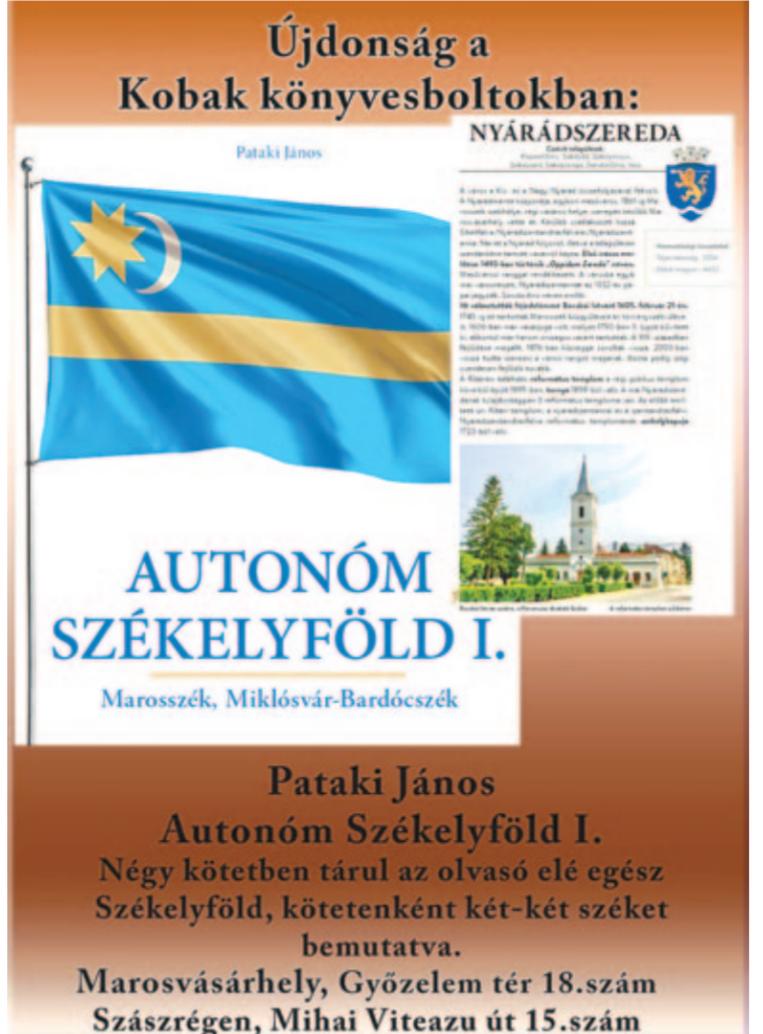
96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Újdonság a Kobak könyvesboltokban:

Pataki János

NYÁRÁDSZEREDA

AUTONÓM SZÉKELYFÖLD I.
Marosszék, Miklósvár-Bardócszék

Pataki János
Autonóm Székelyföld I.
Négy kötetben tárul az olvasó elé egész Székelyföld, kötetenként két-két székelt bemutató.
Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- információ - 118-932	- általános - 118-800	- vidék - 0265/929	• Delgaz Grid - 0265/200-928	- 0800/800 928
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Rendőrség - 0265/202-305	• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között:	0736-883-110	• Optika-Optofarm - 0265/212-304	- 0265/312 436	- 0265/250-120	- 0265/263 351
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	• Dora Optics - 0733-553-976	• Dora Medicals - 0265/212-971	• Radiológia, echográfia	Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
• Prefektúra	- 0265/266-801	• DIGI - 0365/400-401	- 0365/400-404	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
• Aquaserv:	- hideg víz-csatorna - 0265/215-702	- közönségszolgálat - 0265/208-888	- központ - 0265/208-800	- 08008 208-888	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Vasútállomás - 0265/236-284	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás	Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119	- 0744-282-710	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
• koporsók, kellékek, - 0745-606-215	• koszorúk - 0745-606-269	és halottszállítás - 0758-047-604	• Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.		

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban